

Expunere de motive

În calitate de reprezentant suprem al poporului, **Parlamentul are abilitarea constituțională de a examina și de a se informa asupra problemelor sociale** care pot intra pe agenda sa legislativă. O astfel de problemă este **legalitatea încheierii unor protocoale secrete de către Serviciul Român de Informații cu Direcția Națională Anticorupție, precum și cu alte structuri ale sistemului judiciar**. Actul de guvernare, în care sunt cuprinse și procedurile penale de care depind libertatea, accesul la justiție, dreptul la apărare, respectarea vieții private etc, trebuie să se desfășoare în concordanță cu dispozițiile constituționale și legale, precum și cu valorile și principiile statului de drept. Încheierea unor astfel de protocoale secrete afectează grav chiar esența statului de drept, încălcând principiul cooperării loiale între autoritățile statului, afirmat de Constituție.

Respectarea procedurilor penale în toate fazele urmăririi și procesului penal propriu-zis, fără a se încălca drepturile și libertățile celor care sunt cercetați sau judecați penal este esențială pentru funcționarea unui stat de drept. Protocolul încheiat de SRI cu DNA conține prevederi care adaugă la Codul de procedură penală. Este inadmisibilă încheierea unor astfel de protocoale, prin care se stabilesc, cu literă de lege, măsuri sau proceduri de urmărire penală de natura celor prevăzute în Codul de procedură penală.

Una dintre valorile esențiale ale sistemului judiciar este **independența judecătorilor și procurorilor**, Parlamentul fiind îndreptățit să dezbată orice probleme de natură să afecteze această independență. Protocolul secret între SRI și DNA, precum și alte asemenea protocoale încheiate de SRI cu CSM, Curți de Apel, parchete încalcă grav independența judecătorilor și procurorilor. Întărirea și respectarea independenței magistraților reprezintă o problemă de politică penală, iar Parlamentul ca reprezentant suprem al națiunii este îndreptățit să cunoască modul în care se aplică această independență.

Protocoalele au dus la grave abuzuri și la încălcarea unor **drepturi constituționale ale persoanelor aflate în urmărire penală sau inculpate** în procese penale. Nu puțini cetățeni au fost condamnați penal în baza unor probe culese și administrate potrivit acestor protocoale secrete. Neavând acces la materialul probator adunat de procuror prin înregistrări secrete efectuate ilegal de organele de cercetare penală speciale (aparținând SRI), persoanele inculpate nu s-au putut apăra în fața judecătorilor și nu au avut parte de un proces echitabil. În acest fel, li s-au încălcat

drepturi recunoscute de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și consacrate prin jurisprudența CEDO.

Prin desecretizarea unor protocoale între SRI și structuri ale sistemului judiciar s-a creat o imagine publică gravă, de natură să afecteze **încrederea cetățenilor în actul de justiție, dar și în capacitatea statului român de a gestiona actul de justiție socială, în cadrul constituțional existent.**

De aceea, **Parlamentul este obligat, de mandatul său reprezentativ, să ia atitudine**, în numele cetățenilor ale căror drepturi au fost încălcate și în numele cetățenilor ale căror drepturi ar putea fi încălcate în continuare, dacă protocoalele nu ar fi denunțate ferm. Este o problemă socială gravă, care poate pune sub semnul întrebării caracterul democratic al statului român, precum și caracterul său ca stat de drept.

Având în vedere cele prezentate mai sus, **am inițiat prezenta propunere legislativă care prevede**, prin derogare de la prevederile art. 24 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, **declasificarea Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 17/2005 privind combaterea corupției, fraudei și spălării banilor, precum și a tuturor documentelor care conțin informații clasificate în baza acesteia.** Astfel, la data intrării în vigoare a legii, aceste documentele vor fi declassificate de drept, fără a mai fi necesară o altă procedură, devenind astfel informație de interes public și nu mai produc efecte de orice natură.

Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI va centraliza aceste documente și le va pune la dispoziția persoanelor interesate. Acest drept se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a documentelor și eliberarea de copii de pe acestea.

Propunerea legislativă mai prevede că, persoanele care se consideră vătămate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele declassificate au posibilitatea, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, să se adreseze instanțelor, cu acțiuni în revizuire, pretenții, răspundere civilă delictuală, pentru constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și repararea prejudiciului suferit.

În sensul celor prezentate mai sus, depunem **Propunerea legislativă privind declassificarea unor documente**, pentru dezbateri și adoptare, în procedură de urgență.

Deputat Liviu DRAGNEA

Senator Călin POPESCU-TĂRICEANU

Deputat Mircea Gheorghe DRĂGHICI